

УДК:658.3:687(477.87)

**ДО ПРОБЛЕМИ КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ШВЕЙНОЇ ГАЛУЗІ  
В ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ**

**Н.І. БОКША, В. В. ГЕРАСИМОВ**  
Мукачівський державний університет

Швейна галузь є однією з соціально значущих галузей виробництва, в умовах сучасного розвитку суспільства її продукція користується стабільним попитом. Для України легка промисловість – одна з базових стратегічних галузей розвитку економіки, яка розвивається з багатьма викликами, але має колосальний потенціал [2, 4, 5]. Починаючи з 2017 року, легка промисловість показує позитивну динаміку за обсягами виробництва [5].

Важливою складовою частиною в загальнодержавній структурі легкої промисловості є підприємства Закарпатської області. У регіональному рейтингу виробництв легкої промисловості Закарпатська область посідає шосте місце з 24 областей України [5]. У переважній більшості це виробництва швейної галузі, що працюють на давальницькій сировині. Швейні підприємства Закарпаття із загального циклу виробництва «розробка-виготовлення-реалізація» в основному здійснюють тільки найбільш трудомісткий процес – виготовлення одягу різних асортиментних груп, які експортуються в країни Європи. Як відомо, даний виробничий етап характеризується значною трудомісткістю. Тому наявність професійно підготовлених трудових ресурсів – кваліфікованих робітників та інженерно-технічних кадрів, є важливою умовою успішного розвитку виробництв даної галузі.

У Закарпатській області діє вісім закладів професійно-технічної освіти державної форми власності, які готують кваліфікованих робітників з професій для швейних підприємств за такими спеціальностями, як: швачка, оператор швацького устаткування, кравець, закрійник, вишивальник [1]. Зокрема, це такі професійно-технічні заклади, як: Ужгородське вище комерційне училище Київського національного торговельно-економічного університету; ДНЗ "Мукачівський центр професійно-технічної освіти"; Хустський професійний ліцей сфери послуг; Берегівський професійний ліцей сфери послуг; ПТУ №33 смт В.Березний; Міжгірський професійний ліцей; Перечинський професійний ліцей; Свалявський професійний будівельний ліцей. Значне наповнення фахівцями робітничих професій в розглядуваному регіоні забезпечують три міжшкільні навчально-виробничі комбінати комунальної форми власності, які здійснюють освітні послуги, пов'язані з одержанням професійної освіти на рівні кваліфікаційних вимог до професійно-технічного навчання з таких професій, як швачка та кравець [1]. Заклади вищої освіти в Закарпатті представлені Мукачівським державним університетом, який здійснює підготовку бакалаврів і магістрів інженерних спеціальностей швейного виробництва, та Виноградівським державним коледжем МДУ, який готує молодших спеціалістів по даному напрямку [3].

Здавалося б, у регіоні створено дієву мережу підготовки кадрів всіх рівнів для швейних підприємств. У той же час керівники швейних виробництв відчують постійну затребуваність в працівниках різних кваліфікаційних категорій. Навчальні заклади всіх освітніх рівнів, в свою чергу, теж констатують негативну тенденцію зменшення кількості студентів, які навчаються за спеціальностями галузі. Серед найбільш вагомих причин складної ситуації із залучення до професійної підготовки та кадрового забезпечення в галузі можна назвати наступні: невисока заробітна плата; демографічна криза в Україні; доступність трудової міграції за кордон (особливо для Закарпатської області України, яка межує з чотирма європейськими країнами: Польщею, Словаччиною, Угорщиною та Румунією); громадська думка про престижність професії.

Тому, на нашу думку, необхідний комплексний підхід до вирішення кадрової проблеми галузі. Перш за все, до керівників виробництв має прийти розуміння того, що формування фахівця для конкретного підприємства - це довгий і складний процес, який починається не тільки з того моменту, коли людина з дипломом переступила поріг фабрики. Підприємства галузі повинні активно сприяти формуванню привабливого іміджу спеціальності. Освітні установи і виробництво повинні безперервно продуктивно працювати над розробкою дієвого алгоритму профорієнтації учнівської молоді в першу чергу в навчальних закладах регіону і на власних підприємствах для підготовки нових кадрів, які були б обізнані про широкі галузеві можливості в розрізі кар'єрного росту. Підприємства повинні брати участь в так званій роботі з персоналом на перспективу, адже в умовах кадрової кризи, яка стає все глибшою, робота з поколінням майбутніх промисловців швейної галузі повинна бути системною і починатися зі шкільної лави.

### Література

1. Заклади професійної (професійно-технічної) освіти в Закарпатській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zpto.ues.by/index.php/occupational-guidance-terminals>
2. Легка промисловість України: бути чи не бути [Електронний ресурс] / режим доступу: <http://kiev-chamber.org.ua/uk/17/1602.html>.
3. Мукачівський державний університет [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://msu.edu.ua/>
4. Осіпова А. Ю. Проблеми та перспективи використання персоналу підприємств легкої промисловості в сучасних умовах господарювання / А. Ю. Осіпова // Вісник Нац. техн. ун-ту «ХПІ»: зб. наук. пр. темат. вип.: Актуальні проблеми управління та фінансово-господарської діяльності підприємства. – Харків: НТУ «ХПІ». – 2012. – № 58(964). – С. 139–144.
5. Реалії розвитку легкої промисловості України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrlegprom.org.ua/news/realii-rozvitku-legkoi-promislovosti-ukraini-prezentacija>